

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

2011/0402(CNS)

12.7.2012

ADVIES

van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van het specifieke programma tot uitvoering van "Horizon 2020" - het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020) (COM(2011)0811 – C7-0509/2011 – 2011/0402(CNS))

Rapporteur voor advies: Sandra Kalniete

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

De rapporteur is ingenomen met het door de Commissie opgezette Horizon 2020-programma, want zij denkt dat dit de Europese Unie zal helpen concurrerder te worden en zo de schuldencrisis te bedwingen en de groei te herstellen.

Met Horizon 2020 wordt de financiering van EU-onderzoek en -innovatie voor het eerst in één programma gebundeld. Horizon 2020 streeft ernaar wetenschappelijke doorbraken te gebruiken voor innoverende producten en diensten, waarmee bedrijfsmogelijkheden worden geschapen en het leven van de burgers beter wordt. Het programma heeft tot doel de bureaucratie te verminderen door de regels en aanvraagprocedures te vereenvoudigen, teneinde meer wetenschappers en innoverende bedrijven aan te trekken.

Horizon 2020 zal in januari 2014 in werking treden, met een begroting van 87,74 miljard euro voor het tijdvak tot en met 2020. Het is opgesplitst in drie delen: 1. wetenschap op topniveau; 2. industrieel leiderschap; 3. maatschappelijke uitdagingen. De rapporteur is van mening dat de AGRI-commissie haar inspanningen vooral moet richten op het derde deel, dat specifiek betrekking heeft op landbouwgerelateerde onderwerpen. Het derde deel is weer onderverdeeld in zes gebieden:

- a) gezondheid, demografische veranderingen en welzijn (9,07 miljard euro);
- b) voedselzekerheid, duurzame landbouw, marien en maritiem onderzoek en de bio-economie (4,69 miljard euro);
- c) zekere, schone en efficiënte energie (6,53 miljard euro);
- d) slim, groen en geïntegreerd vervoer (7,69 miljard euro);
- e) klimaatmaatregelen, hulpbronefficiëntie en grondstoffen (4,31 miljard euro);
- f) inclusieve, innovatieve en veilige samenlevingen (4,31 miljard euro).

Met betrekking tot de voedselzekerheid en de duurzame landbouw benadrukt de rapporteur dat wetenschappers actief moeten samenwerken met de landbouwers, vooral bij de bespreking van onderzoeksprioriteiten, zodat nieuwe ontdekkingen in het echte leven gebruikt worden. Ook is het van belang dat niet-gouvernementele organisaties bij die besprekingen worden betrokken.

Het verheugt de rapporteur dat het voor landbouwgerelateerd onderzoek toegewezen budget aanzienlijk hoger is dan in het zevende kaderprogramma voor onderzoek.

De rapporteur wil bijzondere nadruk leggen op het feit dat het onderzoek naar voedselverspilling moet worden gestimuleerd in de context van toenemende vraag naar voedsel in Europa en wereldwijd. Natuurlijke hulpbronnen moeten veel doeltreffender worden gebruikt.

Bij de gedachtewisselingen over Horizon 2020 in de AGRI-commissie werd erop gewezen dat de procedures minder bureaucratisch moesten worden. De rapporteur is van oordeel dat de

Commissie met dit voorstel heel wat administratieve rompslomp uit de wereld helpt en de aanvraagprocedures vereenvoudigt.

In het algemeen vindt zij het voorstel evenwichtig en zeer goed opgezet. Zij verzoekt de collega's bij de behandeling van dit voorstel verstandig te werk te gaan en hoopt dat het programma op 1 januari 2014 van start kan gaan, zodat het de wetenschappers al volgend jaar kan helpen om nieuwe ontdekkingen te doen waarmee het algemene concurrentievermogen van Europa zal worden vergroot.

AMENDEMENTEN

De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling verzoekt de ten principale bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen

Amendement 1

Voorstel voor een besluit Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

(2) Voor Horizon 2020 zijn de volgende drie prioriteiten vastgesteld: bevorderen van wetenschap op topniveau ("Wetenschap op topniveau"), creëren van **industrieel** leiderschap ("**Industrieel** leiderschap") en het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen ("Maatschappelijke uitdagingen"). Deze prioriteiten moeten worden uitgevoerd met een specifiek programma dat bestaat uit drie onderdelen betreffende acties onder contract en één onderdeel betreffende de eigen acties van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek (JRC).

Amendement

(2) Voor Horizon 2020 zijn de volgende drie prioriteiten vastgesteld: bevorderen van wetenschap op topniveau ("Wetenschap op topniveau"), creëren van leiderschap **op het gebied van industrie en landbouw** ("**Leiderschap op het gebied van industrie en landbouw**") en het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen ("Maatschappelijke uitdagingen"). Deze prioriteiten moeten worden uitgevoerd met een specifiek programma dat bestaat uit drie onderdelen betreffende acties onder contract en één onderdeel betreffende de eigen acties van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek (JRC).

Motivering

De doelstelling "industrieel leiderschap" wordt gedefinieerd zonder vermelding van landbouw, hoewel meer dan 4,5 miljard EUR in de begroting van het programma bestemd is voor onderzoek en innovatie op het gebied van landbouw.

Amendement 2

Voorstel voor een besluit Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) De wetenschapsbasis van de Unie moet dringend worden versterkt en uitgebreid en de instroom van onderzoekers van wereldklasse en talent moet worden verzekerd, zodat de concurrentiekracht en welvaart van Europa en het welzijn van haar burgers duurzaam zijn verzekerd. Het onderdeel "Wetenschap op topniveau" moet ondersteuning bieden aan de activiteiten van de Europese Onderzoeksraad op het gebied van grensverleggend onderzoek, toekomstige en opkomende technologieën, Marie Curie-acties en *Europese* onderzoeksinfrastructuren. Deze activiteiten moeten zijn gericht op de langetermijnontwikkeling van bekwaamheden, waarbij de aandacht moet worden geconcentreerd op wetenschap, systemen en onderzoekers van de volgende generatie en het ondersteunen van opkomend talent uit de hele Unie en uit de geassocieerde landen. EU-activiteiten voor het bevorderen van wetenschap op topniveau moeten bijdragen aan het consolideren van de Europese onderzoeksruimte en helpen om het wetenschapssysteem van de Unie op mondiaal niveau concurrerender en aantrekkelijker te maken.

Amendement 3

Voorstel voor een besluit Overweging 13

Amendement

(5) De wetenschapsbasis van de Unie moet dringend worden versterkt en uitgebreid en de instroom van onderzoekers van wereldklasse en talent moet worden verzekerd, zodat de concurrentiekracht en welvaart van Europa en het welzijn van haar burgers duurzaam zijn verzekerd. Het onderdeel "Wetenschap op topniveau" moet ondersteuning bieden aan de activiteiten van de Europese Onderzoeksraad op het gebied van grensverleggend onderzoek, toekomstige en opkomende technologieën, Marie Curie-acties en *de* onderzoeksinfrastructuren *van de lidstaten die samen een Europees netwerk vormen van wetenschappelijke infrastructuur*. Deze activiteiten moeten zijn gericht op de langetermijnontwikkeling van bekwaamheden, waarbij de aandacht moet worden geconcentreerd op wetenschap, systemen en onderzoekers van de volgende generatie en het ondersteunen van opkomend talent uit de hele Unie en uit de geassocieerde landen. EU-activiteiten voor het bevorderen van wetenschap op topniveau moeten bijdragen aan het consolideren van de Europese onderzoeksruimte en helpen om het wetenschapssysteem van de Unie op mondiaal niveau concurrerender en aantrekkelijker te maken.

Door de Commissie voorgestelde tekst

(13) Het JRC dient zijn eigen acties op flexibele, efficiënte en transparante wijze uit te voeren, rekening houdend met de relevante behoeften van zijn gebruikers **en het EU-beleid** en met inachtneming van de doelstelling van bescherming van de financiële belangen van de Unie. De onderzoeksacties van het JRC moeten zo nodig aan deze behoeften en aan wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen worden aangepast en gericht zijn op het tot stand brengen van wetenschappelijke topkwaliteit.

Amendement

(13) Het JRC dient zijn eigen acties op flexibele, efficiënte en transparante wijze uit te voeren, rekening houdend met de relevante behoeften van **de gebruikers van het beleid van de EU** en het **JRC** en met inachtneming van de doelstelling van bescherming van de financiële belangen van de Unie. De onderzoeksacties van het JRC moeten zo nodig aan deze behoeften en aan wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen worden aangepast en gericht zijn op het tot stand brengen van wetenschappelijke topkwaliteit.

Motivering

Verkeerde volgorde. In de voorgestelde tekst komt het JRC-beleid vóór de politieke verantwoordelijkheden van de Unie.

Amendement 4

Voorstel voor een besluit
Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

(14) Het JRC moet extra middelen blijven genereren met concurrerende activiteiten, waaronder **deelname aan de acties onder contract van Horizon 2020**, werk voor derden en, in mindere mate, de exploitatie van intellectuele eigendom.

Amendement

(14) Het JRC moet extra middelen blijven genereren met concurrerende activiteiten, waaronder werk voor derden en, in mindere mate, de exploitatie van intellectuele eigendom.

Motivering

In het voorstel krijgt het JRC een bevoordeelde positie ten opzichte van andere wetenschapscentra van de EU. Het JRC moet zijn eigen begroting krijgen zonder de mogelijkheid onderzoeksmiddelen te vragen uit andere lijnen in het kader van het Horizon 2020-programma.

Amendement 5

Voorstel voor een besluit
Artikel 3 – lid 1 – alinea 1 – letter d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) versterken van **Europese** onderzoeksinfrastructuren, waaronder **e-infrastructuren**.

Amendement

d) versterken van **de** onderzoeksinfrastructuren **van de lidstaten die een Europees netwerk vormen van wetenschappelijke infrastructuur**, waaronder **e-infrastructuur**.

Amendement 6

Voorstel voor een besluit
Artikel 3 – lid 2 – alinea 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

Deel II ("**Industrieel** leiderschap") moet het **industriële** leiderschap verstreken en het concurrentievermogen van de industrie vergroten, overeenkomstig de prioriteit "**Industrieel** leiderschap", die in artikel 5, lid 2, onder b), van Verordening (EU) nr. XX/2012 [Horizon 2020] is omschreven, door te streven naar de volgende specifieke doelstellingen:

Amendement

Deel II ("**Leiderschap op het gebied van industrie en landbouw**") moet het leiderschap **op het gebied van industrie en landbouw** verstreken en het concurrentievermogen van de industrie vergroten, overeenkomstig de prioriteit "**Leiderschap op het gebied van industrie en landbouw**", die in artikel 5, lid 2, onder b), van Verordening (EU) nr. XX/2012 [Horizon 2020] is omschreven, door te streven naar de volgende specifieke doelstellingen:

Motivering

Sluit aan bij het amendement op artikel 1.

Amendement 7

Voorstel voor een besluit
Artikel 3 – lid 3 – alinea 1 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) een toereikend aanbod van veilige en hoogwaardige voedsel- en andere producten van biologische origine verzekeren, door productieve en

Amendement

(b) een toereikend aanbod van veilige en hoogwaardige voedsel- en andere producten van biologische origine verzekeren, door productieve en

hulpbronefficiënte primaire-productiesystemen te ontwikkelen, aanverwante ecosysteemdiensten te bevorderen, en werk te maken van concurrerende en koolstofarme bevoorradingsketens;

hulpbronefficiënte primaire-productiesystemen te ontwikkelen *(inclusief een efficiënt gebruik van nutriënten, energie, koolstof, water en grond) en het potentieel van bioafval uit de landbouw volledig te benutten, met een vermindering van het voedselafval in de hele toeleveringsketen van voedsel, van primaire productie tot eindverbruik, door* aanverwante ecosysteemdiensten te bevorderen en *door* werk te maken van concurrerende en koolstofarme bevoorradingsketens;

Amendement 8

Voorstel voor een besluit Artikel 3 – lid 5 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Het specifieke programma wordt beoordeeld op basis van de toetsing van de behaalde resultaten en impact aan *prestatie-indactoren*, waaronder eventuele publicaties in vooraanstaande tijdschriften, de circulatie van wetenschappers, de toegankelijkheid van onderzoeksinfrastructuur, investeringen via schuldfinanciering en risicokapitaal, mkb die innovaties introduceren welke nieuw zijn voor het bedrijf of de markt, referenties naar relevante onderzoeksactiviteiten in beleidsdocumenten alsmede specifieke effecten op het beleid.

Amendement

Het specifieke programma wordt beoordeeld op basis van de toetsing van de behaalde resultaten en impact aan *prestatie-indicatoren*, waaronder eventuele publicaties in vooraanstaande tijdschriften, de circulatie van wetenschappers, de toegankelijkheid van onderzoeksinfrastructuur, investeringen via schuldfinanciering en risicokapitaal, mkb die innovaties introduceren welke nieuw zijn voor het bedrijf of de markt, referenties naar relevante onderzoeksactiviteiten in beleidsdocumenten alsmede specifieke effecten op het beleid *en de tenuitvoerlegging van onderzoeksresultaten in de praktijk.*

Amendement 9

Voorstel voor een besluit Bijlage I – punt 1 – punt 1.1 – paragraaf 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Er wordt speciaal op gelet dat ten aanzien van innovatie een brede benadering wordt gehanteerd: niet alleen aandacht voor de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten op basis van wetenschappelijke en technologische doorbraken, maar ook voor het gebruik van bestaande technologieën in nieuwe toepassingen, voor niet-technologische en sociale innovaties **en** voor aspecten zoals continue verbetering. Alleen met een holistische benadering van innovatie kunnen tegelijkertijd maatschappelijke uitdagingen worden aangepakt en nieuwe concurrerende ondernemingen en industrieën worden gecreëerd.

Amendement

Er wordt speciaal op gelet dat ten aanzien van innovatie een brede benadering wordt gehanteerd: niet alleen aandacht voor de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten op basis van wetenschappelijke en technologische doorbraken, maar ook voor het gebruik van bestaande technologieën in nieuwe toepassingen, voor niet-technologische en sociale innovaties, voor aspecten zoals continue verbetering **en voor tenuitvoerlegging in de praktijk**. Alleen met een holistische benadering van innovatie kunnen tegelijkertijd maatschappelijke uitdagingen worden aangepakt en nieuwe concurrerende ondernemingen en industrieën worden gecreëerd.

Amendement 10

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – punt 1 – punt 1.2 – paragraaf 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Onderzoek in de sociale en geesteswetenschappen vormt ook een essentieel onderdeel van de activiteiten die nodig zijn voor het aanpakken van de maatschappelijke uitdagingen, voor het vergroten van het effect ervan. Dit houdt in: activiteiten voor het vergroten van het inzicht in gezondheidsbepalende factoren en het optimaliseren van gezondheidszorgsystemen, het ondersteunen van beleid gericht op de "empowerment" van plattelandsgebieden en het in staat stellen van consumenten om een geïnformeerde keuze te maken, het ondersteunen van de besluitvorming over energiezaken en het creëren van een gebruikersvriendelijk Europees elektriciteitsnet, het ondersteunen van een vervoerbeleid dat op feiten en prognoses is

Amendement

Onderzoek in de sociale en geesteswetenschappen vormt ook een essentieel onderdeel van de activiteiten die nodig zijn voor het aanpakken van de maatschappelijke uitdagingen, voor het vergroten van het effect ervan, **alsmede om bij te dragen tot oplossingen via meer participerend onderzoek**. Dit houdt in: om activiteiten voor het vergroten van het inzicht in gezondheidsbepalende factoren en het optimaliseren van gezondheidszorgsystemen, het ondersteunen van beleid gericht op de "empowerment" van plattelandsgebieden en het in staat stellen van consumenten om een geïnformeerde keuze te maken, het ondersteunen van de besluitvorming over energiezaken en het creëren van een gebruikersvriendelijk Europees

gebaseerd, alsook activiteiten voor de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering, voor een efficiënt gebruik van hulpbronnen en voor een groene en duurzame economie.

elektriciteitsnet, het ondersteunen van een vervoerbeleid dat op feiten en prognoses is gebaseerd, alsook activiteiten voor de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering, voor een efficiënt gebruik *en voldoende beschikbaarheid* van hulpbronnen en voor een groene en duurzame economie.

Amendement 11

Voorstel voor een besluit Bijlage I – deel I – punt 2 – paragraaf 2.1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Voor het succesvol verkennen van nieuwe fundamentele voor radicaal nieuwe toekomstige technologieën, is het noodzakelijk dat er een groot aantal hoogrisico-onderzoeksprojecten wordt ondersteund die nog in een embryonaal stadium verkeren, die in wetenschappelijk en technologisch opzicht visionair zijn en waarin door meerdere partijen wordt samengewerkt. Doordat dergelijke projecten niet aan bepaalde onderwerpen of inhoudelijke voorschriften zijn gebonden, geven zij over thematische en disciplinaire grenzen heen ruimte voor het ontstaan of aandragen van nieuwe ideeën in alle stadia van uitvoering en uit alle denkbare contexten. Om de ontwikkeling van dergelijke fragiele ideeën te kunnen bevorderen is een flexibele, risicovriendelijke en zeer interdisciplinaire onderzoeksbenadering vereist die verder reikt dan technologische onderzoeksgebieden in engere zin. Om de wetenschappelijke en industriële elite van de toekomst te vormen, is het daarnaast belangrijk om nieuwe actoren met groot potentieel op het gebied van onderzoek en innovatie, zoals jonge onderzoekers *en* kleine en middelgrote hightech-ondernemingen, aan te trekken en hun

Amendement

Voor het succesvol verkennen van nieuwe fundamentele voor radicaal nieuwe toekomstige technologieën, is het noodzakelijk dat er een groot aantal hoogrisico-onderzoeksprojecten wordt ondersteund die nog in een embryonaal stadium verkeren, die in wetenschappelijk en technologisch opzicht visionair zijn en waarin door meerdere partijen wordt samengewerkt. Doordat dergelijke projecten niet aan bepaalde onderwerpen of inhoudelijke voorschriften zijn gebonden, geven zij over thematische en disciplinaire grenzen heen ruimte voor het ontstaan of aandragen van nieuwe ideeën in alle stadia van uitvoering en uit alle denkbare contexten. Om de ontwikkeling van dergelijke fragiele ideeën te kunnen bevorderen is een flexibele, risicovriendelijke en zeer interdisciplinaire onderzoeksbenadering vereist die verder reikt dan technologische onderzoeksgebieden in engere zin. Om de wetenschappelijke en industriële elite van de toekomst te vormen, is het daarnaast belangrijk om nieuwe actoren met groot potentieel op het gebied van onderzoek en innovatie, zoals jonge onderzoekers, kleine en middelgrote hightech-ondernemingen *en vrouwelijke onderzoekers*, aan te

deelname aan dergelijke projecten te stimuleren.

trekken en hun deelname aan dergelijke projecten te stimuleren.

Amendement 12

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – Deel II – punt 1 – punt 1.4 – punt 1.4.1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De doelstelling is om er de voorwaarden voor te scheppen dat de Europese industrie een toonaangevende rol blijft spelen op het gebied van innovatie, ook op de middellange en lange termijn. Hiertoe behoort de ontwikkeling van opkomende technologische gebieden zoals synthetische biologie, bio-informatica, systeembioïologie en de benutting van mogelijkheden op de raakvlakken met andere ontsluitende technologieën zoals de nanotechnologie (bijv. bionanotechnologie) *en* ICT (bijv. bio-elektronica). Met betrekking tot deze en andere speerpunttechnologieën moeten passende maatregelen voor onderzoek en ontwikkeling worden genomen om een doeltreffende omzetting in en toepassing van nieuwe applicaties (toedieningssystemen voor geneesmiddelen, biosensoren, biochips, enz.) in de hand te werken.

Amendement

De doelstelling is om er de voorwaarden voor te scheppen dat de Europese industrie een toonaangevende rol blijft spelen op het gebied van innovatie, ook op de middellange en lange termijn. Hiertoe behoort de ontwikkeling van opkomende technologische gebieden zoals synthetische biologie, bio-informatica, systeembioïologie en de benutting van mogelijkheden op de raakvlakken met andere ontsluitende technologieën zoals de nanotechnologie (bijv. bionanotechnologie), ICT (bijv. bio-elektronica) *en biotechnologie op basis van planten en in de landbouw*. Met betrekking tot deze en andere speerpunttechnologieën moeten passende maatregelen voor onderzoek en ontwikkeling worden genomen om een doeltreffende omzetting in en toepassing van nieuwe applicaties (toedieningssystemen voor geneesmiddelen, biosensoren, biochips, *genetische technologie op plantaardige basis*, enz.) in de hand te werken.

Amendement 13

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – Deel II – punt 1 – punt 1.4 – punt 1.4.2 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

1.4.2. Op biotechnologie gebaseerde *industriële* processen

Amendement

1.4.2. Op biotechnologie gebaseerde *producten en* processen

Amendement 14

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – Deel II – punt 1 – punt 1.5 – punt 1.5.3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Vergroting van het concurrentievermogen van verwerkende industrieën (bijv. op het gebied van chemie, pulp en papier, glas, non-ferrometalen en staal) door een drastische verhoging van de hulpbronnen- en energie-efficiëntie en de vermindering van schadelijke milieugevolgen van dergelijke industriële activiteiten. Hierbij gaat de aandacht vooral uit naar de ontwikkeling en beproeving van ontsluitende technologieën voor innovatieve stoffen en materialen en technologische oplossingen voor koolstofarme producten en minder energie-intensieve processen en diensten in de gehele waardeketen, alsook naar de toepassing van zeer koolstofarme productietechnologieën en -technieken om specifieke doelstellingen met betrekking tot de verlaging van broeikasgasemissies te kunnen halen.

Amendement

Vergroting van het concurrentievermogen van verwerkende industrieën (bijv. op het gebied van chemie, pulp en papier, glas, **de bouw**, non-ferrometalen en staal) door een drastische verhoging van de hulpbronnen- en energie-efficiëntie en de vermindering van schadelijke milieugevolgen van dergelijke industriële activiteiten. Hierbij gaat de aandacht vooral uit naar de ontwikkeling en beproeving van ontsluitende technologieën voor innovatieve stoffen en materialen en technologische oplossingen voor koolstofarme producten en minder energie-intensieve processen en diensten in de gehele waardeketen, alsook naar de toepassing van zeer koolstofarme productietechnologieën en -technieken om specifieke doelstellingen met betrekking tot de verlaging van broeikasgasemissies te kunnen halen.

Amendement 15

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – Deel II – punt 3 – punt 3.1 – paragraaf 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

Binnen elke rubriek met betrekking tot een maatschappelijke uitdaging of ontsluitende technologie is het mkb-instrument op basis van een bottom-up aanpak van toepassing op alle gebieden van wetenschap, technologie en innovatie, zodat genoeg speelruimte bestaat voor de financiering van allerlei veelbelovende ideeën, met name voor grensoverschrijdende en interdisciplinaire projecten.

Amendement

Binnen elke rubriek met betrekking tot een maatschappelijke uitdaging of ontsluitende technologie is het mkb-instrument op basis van een bottom-up aanpak van toepassing op alle gebieden van wetenschap, technologie en innovatie, **inclusief de landbouw**, zodat genoeg speelruimte bestaat voor de financiering van allerlei veelbelovende ideeën, met name voor grensoverschrijdende en interdisciplinaire

projecten.

Amendement 16

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – Deel II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Hierdoor wordt marktgestuurde innovatie ondersteund met het oog op de vergroting van het innovatievermogen van bedrijven door een verbetering van de randvoorwaarden voor innovatie en het wegnemen van specifieke belemmeringen die de groei van innovatieve bedrijven, **met name** het mkb en middelgrote ondernemingen met een hoog groeipotentieel, in de weg staan. Daarnaast zal gespecialiseerde steun worden verleend voor innovatie (bijv. op het gebied van de exploitatie van intellectuele eigendom, netwerken van aankopende instanties, steun voor bureaus voor technologieoverdracht, strategisch ontwerp) en voor de doorlichting van overheidsbeleid met betrekking tot innovatie.

Amendement

Hierdoor wordt marktgestuurde innovatie ondersteund met het oog op de vergroting van het innovatievermogen van bedrijven door een verbetering van de randvoorwaarden voor innovatie en het wegnemen van specifieke belemmeringen die de groei van innovatieve bedrijven, **met name op het gebied van landbouw** het mkb en middelgrote ondernemingen met een hoog groeipotentieel, in de weg staan, **inclusief het gebrek aan coherentie tussen technologische innovatie en EU-wetgeving**. Daarnaast zal gespecialiseerde steun worden verleend voor innovatie (bijv. op het gebied van de exploitatie van intellectuele eigendom, netwerken van aankopende instanties, steun voor bureaus voor technologieoverdracht, strategisch ontwerp) en voor de doorlichting van overheidsbeleid met betrekking tot innovatie.

Amendement 17

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – Deel III – punt 1 – paragraaf 1.4 – paragraaf 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Er moet meer inzicht worden verkregen in gezondheid en ziekten bij mensen van alle leeftijden, zodat nieuwe en betere preventieve maatregelen en diagnose- en behandelingsmethoden kunnen worden ontwikkeld. Interdisciplinair, translationeel onderzoek **is** van essentieel belang om het

Amendement

Er moet meer inzicht worden verkregen in gezondheid en ziekten bij mensen van alle leeftijden, zodat nieuwe en betere preventieve maatregelen en diagnose- en behandelingsmethoden kunnen worden ontwikkeld. **Gelet op het verband tussen de gezondheid van mensen en dieren is**

inzicht in alle aspecten van ziekteprocessen te verbeteren, met inbegrip van een herclassificatie van normale variatie en ziekte op basis van moleculaire gegevens, en om onderzoeksresultaten te gebruiken voor klinische toepassingen.

interdisciplinair, translationeel onderzoek van essentieel belang om het inzicht in alle aspecten van ziekteprocessen te verbeteren, met inbegrip van een herclassificatie van normale variatie en ziekte op basis van moleculaire gegevens, en om onderzoeksresultaten te gebruiken voor klinische toepassingen.

Amendement 18

Voorstel voor een besluit Bijlage I – deel III – punt 1 – punt 1.10

Door de Commissie voorgestelde tekst

De integratie van infrastructuur en informatiestructuren en -bronnen (met inbegrip van informatie verkregen uit cohortstudies, protocollen, gegevensverzamelingen, indicatoren, enz.) en de standaardisatie, interoperabiliteit, opslag, uitwisseling van en toegang tot gegevens wordt gesteund, om een doeltreffend gebruik van die informatie te kunnen waarborgen. Hierbij dient ook aandacht te worden besteed aan gegevensverwerking, kennisbeheer, de ontwikkeling van modellen en visualisatie.

Amendement

De integratie van infrastructuur en informatiestructuren en -bronnen (met inbegrip van informatie verkregen uit cohortstudies, protocollen, gegevensverzamelingen, indicatoren, enz.) en de standaardisatie, interoperabiliteit, opslag, uitwisseling van en toegang tot gegevens, ***zowel over mensen als over dieren***, wordt gesteund, om een doeltreffend gebruik van die informatie te kunnen waarborgen. Hierbij dient ook aandacht te worden besteed aan gegevensverwerking, kennisbeheer, de ontwikkeling van modellen en visualisatie.

Amendement 19

Voorstel voor een besluit Bijlage I – deel III – punt 2 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Voedselzekerheid, duurzame landbouw, marien en maritiem onderzoek en de bio-economie

Amendement

2. Voedselzekerheid, duurzame landbouw ***en bosbouw***, marien en maritiem onderzoek en de bio-economie

Amendement 20

Voorstel voor een besluit
Bijlage I – deel III – punt 2 – punt 2.1 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

2.1. Duurzame land- en bosbouw

Amendement 21

Voorstel voor een besluit
Bijlage I – deel III – punt 2 – punt 2.1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De juiste kennis, instrumenten, diensten en innovaties zijn noodzakelijk om voor productievere, hulpbronnenefficiëntere en veerkrachtigere land- en bosbouwsystemen te zorgen die voldoende voedsel, voeders, biomassa en andere grondstoffen genereren en ecosysteemdiensten leveren en tegelijkertijd ecosysteemdiensten leveren en de ontwikkeling van goede landelijke inkomstenbronnen waarborgen. Onderzoek en innovatie bieden mogelijkheden om de agronomische en milieudoelstellingen tot een integraal onderdeel van duurzame productie te maken en **zo** de productiviteit en de hulpbronnenefficiëntie in de landbouw te verhogen, de broeikasgasemissies terug te dringen, **het uitspoelen** van nutriënten **uit de bodem en de daaruit voortvloeiende verontreiniging van terrestrische en aquatische milieus tegen te gaan**, de afhankelijkheid van de invoer van plantaardige eiwitten naar Europa te verminderen en de biodiversiteit in primaire productiesystemen te versterken.

Amendement

2.1. Duurzame **en concurrerende** land- en bosbouw

Amendement

De juiste kennis, **kennisoverdracht**, instrumenten, diensten en innovaties zijn noodzakelijk om voor productievere, hulpbronnenefficiëntere en veerkrachtigere land- en bosbouwsystemen te zorgen die voldoende voedsel, voeders, biomassa en andere grondstoffen genereren en ecosysteemdiensten leveren en tegelijkertijd ecosysteemdiensten leveren en de ontwikkeling van goede landelijke inkomstenbronnen **en een innovatief mkb in plattelandsgebieden** waarborgen. Onderzoek en innovatie bieden mogelijkheden om de agronomische, **klimaat-** en milieudoelstellingen tot een integraal onderdeel van **een meer** duurzame productie te maken, **zoals het genetisch potentieel van gewassen te verbeteren, met het oog op een betere aanpassing aan biotische en abiotische stress**, de productiviteit en de hulpbronnenefficiëntie in de landbouw te verhogen, de **bodemerosie en de broeikasgasemissies terug te dringen, te zorgen voor een efficiënter gebruik** van nutriënten **en water**, de afhankelijkheid van de invoer van plantaardige eiwitten naar Europa te verminderen en de biodiversiteit in primaire productiesystemen te versterken.

Motivering

Onderzoek op het gebied van landbouw is ook een deel van de oplossing. Vooral planten zullen via hun genetische potentieel en hun capaciteit om te zorgen voor een efficiënter gebruik van nutriënten en water een positieve bijdrage leveren tot een duurzame landbouw. Dit moet duidelijker aan bod komen, met duidelijkere formuleringen.

Amendement 22

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – deel III – punt 2 – punt 2.1 – punt 2.1.1 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

2.1.1. *Efficiënter produceren en klimaatverandering* het hoofd bieden, **met behoud van duurzaamheid en veerkracht**

Amendement

2.1.1. *Vergroting van de efficiëntie van de productie, de voedselkwaliteit en de voedselveiligheid, de duurzaamheid en de veerkracht en* het hoofd bieden **aan en matigen van de klimaatverandering**

Motivering

Voedselkwaliteit en de voedselveiligheid, bijvoorbeeld gezondheid van planten, sensorielle en nutritionele kenmerken (vitaminen, micronutriënten).

Amendement 23

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – deel III – punt 2 – punt 2.1 – punt 2.1.1 – paragraaf 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De activiteiten in deze actielijn zijn gericht op de verhoging van de productie en van het aanpassingsvermogen van planten, dieren en productiesystemen, teneinde de in hoog tempo veranderende milieu- en klimaatomstandigheden en de toenemende schaarste van natuurlijke hulpbronnen het hoofd te kunnen bieden. De hieruit resulterende innovaties zullen ertoe bijdragen om in de hele voedsel- en voederketen de overstap te maken naar een energiezuinige, koolstofarme en weinig afval veroorzakende economie. Hierdoor

Amendement

De activiteiten in deze actielijn zijn gericht op de verhoging van de productie en van het aanpassingsvermogen van planten, dieren en productiesystemen, teneinde de in hoog tempo veranderende milieu- en klimaatomstandigheden en de toenemende schaarste van natuurlijke hulpbronnen het hoofd te kunnen bieden. De hieruit resulterende innovaties **en de beschikbaarheid ervan voor alle betrokken economische spelers** zullen ertoe bijdragen om in de hele voedsel- en voederketen de overstap te maken naar een

wordt niet alleen een bijdrage geleverd aan de voedselzekerheid, maar worden ook nieuwe mogelijkheden gecreëerd voor het gebruik van biomassa en nevenproducten uit de land- en bosbouw voor tal van non food-toepassingen.

energiezuinige, koolstofarme en weinig afval veroorzakende economie. Hierdoor wordt niet alleen een bijdrage geleverd aan de voedselzekerheid, maar worden ook nieuwe mogelijkheden gecreëerd voor het gebruik van biomassa, **bioafval en landbouw- en bosbouwresiduen** en nevenproducten uit de land- en bosbouw voor tal van non food-toepassingen (**met name energie en chemie**).

Amendement 24

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – deel III – punt 2 – punt 2.1 – punt 2.1.1 – paragraaf 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Er wordt gestreefd naar multidisciplinaire benaderingen ter verbetering van de prestaties van planten, dieren en micro-organismen onder waarborging van een efficiënt gebruik van hulpbronnen (water, nutriënten, energie) en de ecologische integriteit van plattelandsgebieden. De nadruk zal hierbij worden gelegd op geïntegreerde en gediversifieerde productiesystemen en agronomische praktijken, met inbegrip van het gebruik van precisietechnologieën en ecologische intensiveringsbenaderingen die **zowel in de biologische als de conventionele** landbouw kunnen worden toegepast. **Voor** de genetische verbetering van plant- en diersoorten met het oog op een betere aanpassing en hogere productie is een **gebruik van passende conventionele en moderne teeltbenaderingen en een** beter gebruik van genetische hulpmiddelen vereist. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan bodembeheer op het landbouwbedrijf ter verhoging van de vruchtbaarheid van de bodem als basis voor een hoge **gewasproductiviteit**. De gezondheid van dieren en planten zal worden bevorderd en de ontwikkeling van geïntegreerde maatregelen ter bestrijding

Amendement

Er wordt gestreefd naar multidisciplinaire benaderingen **en synergie tussen sectoren** ter verbetering van de prestaties van planten, dieren en micro-organismen onder waarborging van een efficiënt gebruik van hulpbronnen (water, **grond**, nutriënten, energie) en de ecologische integriteit van plattelandsgebieden. De nadruk zal hierbij worden gelegd op geïntegreerde en gediversifieerde productiesystemen en **innovatieve** agronomische praktijken, met inbegrip van het gebruik van precisietechnologieën en ecologische intensiveringsbenaderingen die **in alle soorten van** landbouw kunnen worden toegepast. De genetische verbetering van plant- en diersoorten met het oog op een betere aanpassing, **een grotere resistentie** en **een** hogere productie **zal worden onderzocht en ontwikkeld, zowel met conventionele als met moderne teelttechnieken, en voor deze genetische verbetering** is een beter gebruik van genetische hulpmiddelen vereist. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan bodembeheer op het landbouwbedrijf ter verhoging van de vruchtbaarheid van de bodem als basis voor een hoge **productiviteit van gewassen en dieren en**

van ziekten en plagen zal worden gestimuleerd. Naast onderzoek naar antimicrobiële resistentie zal worden gewerkt aan strategieën ter bestrijding van dierziekten, met inbegrip van zoönosen. Met studies betreffende de effecten van praktijken op het gebied van dierenwelzijn wordt ingegaan op zorgen **die in de samenleving bestaan**. De activiteiten op de hierboven genoemde gebieden worden geschraagd door meer fundamenteel onderzoek om relevante biologische vraagstukken te beantwoorden en de ontwikkeling en de tenuitvoerlegging van het beleid van de Unie te ondersteunen.

een duurzame verhoging van het rendement. De gezondheid van dieren en planten zal worden bevorderd en de ontwikkeling van geïntegreerde maatregelen ter bestrijding van ziekten en plagen zal worden gestimuleerd. Naast onderzoek naar antimicrobiële resistentie zal worden gewerkt aan strategieën ter bestrijding van dierziekten, met inbegrip van zoönosen. Met studies betreffende de effecten van praktijken op het gebied van dierenwelzijn wordt **zowel** ingegaan op **de zorgen commerciële gebruikers op logistiek en praktisch gebied van als op de maatschappelijke bezorgdheid onder de EU-burgers**. De activiteiten op de hierboven genoemde gebieden worden geschraagd door meer fundamenteel onderzoek om relevante biologische vraagstukken te beantwoorden en de ontwikkeling en de tenuitvoerlegging van het beleid van de Unie te ondersteunen.

Amendement 25

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – deel III – punt 2 – punt 2.1 – punt 2.1.2 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

2.1.2. Ecosysteemdiensten en openbare goederen

Amendement

2.1.2. De multifunctionaliteit van de landbouw vergroten, inclusief
ecosysteemdiensten en openbare goederen

Motivering

Multifunctionaliteit als een alomvattende benadering voor het combineren van landbouw en milieudiensten met het oog op consistentie met het GLB-beleid en onderzoekprogramma's. De multifunctionele rol van de landbouw moet worden versterkt, bijvoorbeeld via de verstrekking van ecosysteemdiensten en openbare goederen, maar ook door ruimte te creëren voor een beter begrip van de land- en bosbouwssystemen.

Amendement 26

Voorstel voor een besluit
Bijlage I – deel III – punt 2 – punt 2.1 – punt 2.1.2

Door de Commissie voorgestelde tekst

De land- en bosbouw zijn unieke systemen die commerciële producten leveren, maar ook openbare goederen die ten goede komen aan de samenleving (**en** onder meer een culturele en recreatieve waarde **hebben**) en belangrijke ecosysteemdiensten, zoals functionele en in situ-biodiversiteit, bestuiving, waterregulering, **landschap**, erosievermindering en koolstofvastlegging en vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. Het verlenen van deze openbare diensten en goederen wordt ondersteund door onderzoeksactiviteiten, door de ontwikkeling van managementoplossingen, **besluitondersteuningsinstrumenten** en de **beoordeling** van hun ideële waarde. Specifieke kwesties die moeten worden onderzocht zijn onder meer de identificatie van land- en **bosbouwsystemen** en landschapspatronen die geschikt zijn **voor de verwezenlijking van deze doelstellingen**. Veranderingen in het actieve beheer van landbouwsystemen – met inbegrip van het gebruik van technologieën en wijziging van praktijken – **zullen** voor een sterkere vermindering van de uitstoot van broeikasgassen zorgen en het aanpassingsvermogen van de landbouwsector aan de schadelijke effecten van de klimaatverandering verhogen.

Amendement

De land- en bosbouw zijn unieke systemen die commerciële producten leveren, maar ook openbare goederen die ten goede komen aan de samenleving (onder meer een culturele en recreatieve waarde **en esthetische landschappen**) en belangrijke ecosysteemdiensten, zoals functionele en in situ-biodiversiteit, bestuiving, waterregulering, **landschapsbehoud**, erosievermindering en koolstofvastlegging en vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. Het verlenen van deze openbare diensten en goederen wordt ondersteund door onderzoeksactiviteiten, door de ontwikkeling van managementoplossingen, **instrumenten ter ondersteuning van besluitvorming en beleid, de ontwikkeling van indicatoren om te helpen bij de adequate meting van de resultaten die worden behaald met de door de landbouwers ondernomen activiteiten ter beperking van de klimaatverandering** en de **impactbeoordeling** van hun ideële waarde. **Er moet ook een systeem worden opgezet voor de berekening van de financiële waarde van de specifieke openbare goederen en diensten die landbouwers verzorgen, aangezien de steeds gerichtere "vergroeningsmaatregelen" de komende jaren een grotere rol in het landbouwbeleid zullen gaan spelen.** Kwesties die moeten worden onderzocht zijn onder meer de identificatie **en ontwikkeling** van **uiteenlopende land-, bosbouw- en gewassenteeltsystemen** en landschapspatronen die geschikt zijn **om de verstrekking van openbare goederen en diensten te optimaliseren. Bovendien wordt aandacht besteed aan de vergelijkende sociaaleconomische analyse van landbouw- en bosbouwsystemen en hun duurzaamheidsprestaties. De**

ontwikkeling van het platteland door veranderingen in het actieve beheer van landbouwsystemen – met inbegrip van het gebruik van technologieën en wijziging van praktijken, *met name het beheer van bodemnutriënten* – zal voor een sterkere vermindering van de uitstoot van broeikasgassen zorgen en het aanpassingsvermogen van de landbouwsector aan de schadelijke effecten van de klimaatverandering verhogen.

Motivering

Sociaaleconomisch onderzoek op het gebied van landbouw- en bosbouwsystemen en hun gevolgen voor het milieu moet integrerend deel uitmaken van het onderzoek naar de multifunctionele aspecten van de landbouw en moet worden uitgevoerd om verschuivingen in het actieve beheer van landbouwsystemen te ondersteunen.

Amendement 27

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – deel III – punt 2 – punt 2.2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Er moet worden ingespeeld op de behoefte van de consument aan veilig, gezond en betaalbaar voedsel, en daarbij moet rekening worden gehouden met het effect van het consumptiegedrag en van de voedings- en voederproductie op de menselijke gezondheid en het milieu als geheel. Er zal aandacht worden besteed aan de voedsel- en voederveiligheid en -zekerheid, het concurrentievermogen van de Europese agrovoedingsindustrie en de duurzaamheid van de voedselproductie en -voorziening; hierbij wordt gekeken naar de gehele, *zowel conventionele als biologische*, voedselketen en de daaraan gerelateerde diensten, van de primaire productie tot aan de consumptie. Deze aanpak zal bijdragen tot: a) de waarborging van de voedselveiligheid en -zekerheid

Amendement

Er moet worden ingespeeld op de behoefte van de consument aan veilig, gezond en betaalbaar voedsel, en daarbij moet rekening worden gehouden met het effect van het consumptiegedrag en van de voedings- en voederproductie op de menselijke gezondheid en het milieu als geheel. Er zal aandacht worden besteed aan de voedsel- en voederveiligheid en -zekerheid, het concurrentievermogen van de Europese agrovoedingsindustrie en de duurzaamheid van de voedselproductie en -voorziening; hierbij wordt gekeken naar de gehele voedselketen en de daaraan gerelateerde diensten, *voor alle soorten van landbouw en producten*, van de primaire productie tot aan de consumptie. Deze aanpak zal bijdragen tot: a) de waarborging van de voedselveiligheid en

voor alle Europeanen en de uitbanning van honger in de hele wereld; b) de vermindering van voedingsgerelateerde ziekten door de bevordering van de overstap naar gezonde en duurzame voedingsgewoonten via voorlichting van de consument en innovaties in de voedingsindustrie; c) vermindering van het water- en energieverbruik bij de verwerking, het vervoer en de distributie van voedingsmiddelen; en d) de vermindering van de hoeveelheid **voedselafval** met 50 % tegen 2030.

-zekerheid voor alle Europeanen en de uitbanning van honger in de hele wereld; b) de vermindering van voedingsgerelateerde ziekten door de bevordering van de overstap naar gezonde en duurzame voedingsgewoonten via voorlichting van de consument en innovaties in de **landbouw- en** voedingsindustrie; c) vermindering van het water- en energieverbruik bij de verwerking, het vervoer en de distributie van voedingsmiddelen; en d) de vermindering van de hoeveelheid **voedselverspilling** met 50 % tegen 2030.

Motivering

Er zijn verschillende soorten van landbouw en landbouwproducten, gaande van conventionele tot biologische en duurzaam-intensieve. Alle soorten van landbouw en landbouwproducten moeten inbegrepen zijn, aangezien zij allemaal gericht zijn op veilige en gezonde producten. Landbouw en primaire productie zijn kerncomponenten van de agrovoedingssector en innovaties in de sectoren van de landbouwgrondstoffen kunnen grote bijdragen leveren aan een gezonde en duurzame voeding, bijvoorbeeld door de bevordering van gezonde bestanddelen in planten.

Amendement 28

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – deel III – punt 2 – punt 2.2 – punt 2.2.3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Er zal aandacht worden besteed aan de behoeften van de voedings- en veevoederindustrie met het oog op de sociale, milieu-, klimaat- en economische uitdagingen, van lokaal tot mondiaal niveau, en in alle stadia van de voedings- en voederproductieketen, met inbegrip van het ontwerp van levens- en voedermiddelen, verwerking, verpakking, procesbeheer, afvalvermindering, verwerking van bijproducten en veilig gebruik of verwijdering van dierlijke bijproducten. Er zullen innovatieve en duurzame hulpbronnefficiënte processen en gediversifieerde, veilige, betaalbare en

Amendement

Er zal aandacht worden besteed aan de behoeften van de voedings- en veevoederindustrie met het oog op de sociale, milieu-, klimaat- en economische uitdagingen, van lokaal tot mondiaal niveau, en in alle stadia van de voedings- en voederproductieketen, met inbegrip van **de landbouwproductie**, het ontwerp van levens- en voedermiddelen, verwerking, verpakking, procesbeheer, afvalvermindering, verwerking van bijproducten en veilig gebruik of verwijdering van dierlijke bijproducten. Er zullen innovatieve en duurzame hulpbronnefficiënte processen en

hoogwaardige producten worden ontwikkeld. Hierdoor zal het innovatievermogen van de Europese voedselvoorzieningsketen worden versterkt, het concurrerend vermogen ervan worden verhoogd en economische groei en werkgelegenheid worden gecreëerd en zal de Europese voedingsindustrie de mogelijkheid worden geboden zich aan veranderingen aan te passen. Andere aspecten waaraan aandacht dient te worden besteed, zijn: traceerbaarheid, logistiek en dienstverlening, sociaaleconomische factoren, de veerkracht van de voedselketen ten aanzien van milieu- en klimaatrisico's, de beperking van negatieve gevolgen van activiteiten in de voedselvoorzieningsketen en van veranderende voedingsgewoonten en productiesystemen op het milieu.

gediversifieerde, veilige, betaalbare en hoogwaardige producten worden ontwikkeld. Hierdoor zal het innovatievermogen van de Europese voedselvoorzieningsketen worden versterkt, het concurrerend vermogen ervan worden verhoogd en economische groei en werkgelegenheid worden gecreëerd en zal de Europese voedingsindustrie de mogelijkheid worden geboden zich aan veranderingen aan te passen. Andere aspecten waaraan aandacht dient te worden besteed, zijn: traceerbaarheid, logistiek en dienstverlening, sociaaleconomische factoren, de veerkracht van de voedselketen ten aanzien van milieu- en klimaatrisico's, de beperking van negatieve gevolgen van activiteiten in de voedselvoorzieningsketen en van veranderende voedingsgewoonten en productiesystemen op het milieu.

Motivering

De landbouwproductie staat aan het begin van de productieketen van voeding en veevoeder en moet daarom expliciet worden genoemd.

Amendement 29

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – Deel III – punt 2 – paragraaf 2.5 – paragraaf 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

Er zal steun worden verleend voor de opstelling van normen, teneinde de markttoepassing van nieuwe biogebaseerde goederen en diensten te helpen versnellen.

Amendement

Er zal steun worden verleend voor de opstelling van normen, ***geldend van de terrestrische en aquatische productiesystemen tot de eindverbruiker***, teneinde de markttoepassing van nieuwe biogebaseerde goederen en diensten te helpen versnellen.

Motivering

Er moet duidelijk worden gemaakt dat er normen zullen worden opgesteld voor de hele waardeketen, van de primaire productie (terrestrisch of aquatisch) tot bij de eindverbruiker. Alleen zo kan ervoor worden gezorgd dat de hele waardeketen de gemeenschappelijke

doelstellingen haalt.

Amendement 30

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – Deel III – punt 2 – paragraaf 2.5 – paragraaf 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

In alle sectoren van de bio-economie zullen toekomstgerichte activiteiten worden ondernomen, met inbegrip van de ontwikkeling van databanken, indicatoren en modellen voor mondiale, Europese, nationale en regionale dimensies. Er zal een Europese waarnemingspost voor de bio-economie worden ontwikkeld om de onderzoeks- en innovatieactiviteiten in de Unie en op mondiaal niveau in kaart te brengen en te volgen, prestatiekernindicatoren te ontwikkelen en het innovatiebeleid in de bio-economie te monitoren.

Amendement

In alle sectoren van de bio-economie zullen toekomstgerichte activiteiten worden ondernomen, met inbegrip van de ontwikkeling van databanken, indicatoren en modellen voor mondiale, Europese, nationale en regionale dimensies. Er zal een Europese waarnemingspost voor de bio-economie worden ontwikkeld ***waar alle belanghebbenden uit wetenschap, bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld worden samengebracht***, om de onderzoeks- en innovatieactiviteiten in de Unie en op mondiaal niveau in kaart te brengen en te volgen, prestatiekernindicatoren te ontwikkelen en het innovatiebeleid in de bio-economie te monitoren.

Amendement 31

Voorstel voor een besluit

Bijlage I – deel IV – punt 3 – punt 3.2 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

3.2. Voedselzekerheid, duurzame landbouw, marien en maritiem onderzoek en de bio-economie

Amendement

3.2. Voedselzekerheid, duurzame landbouw ***en bosbouw***, marien en maritiem onderzoek en de bio-economie

PROCEDURE

Titel	Specifiek programma voor de uitvoering van het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie "Horizon 2020" (2014-2020)
Document- en procedurenummers	COM(2011)0811 – C7-0509/2011 – 2011/0402(CNS)
Commissie ten principale Datum bekendmaking	ITRE 17.1.2012
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	AGRI 416 17.1.2012
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Sandra Kalniete 20.12.2011
Behandeling in de commissie	31.5.2012
Datum goedkeuring	10.7.2012
Uitslag eindstemming	+: 30 -: 4 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	John Stuart Agnew, Eric Andrieu, Liam Aylward, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Mariya Gabriel, Iratxe García Pérez, Béla Glattfelder, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, James Nicholson, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Ulrike Rodust, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Czesław Adam Siekierski, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Marc Tarabella
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Salvatore Caronna, Marian Harkin, Sandra Kalniete, Giovanni La Via, Astrid Lulling, Maria do Céu Patrão Neves